

Význam rybníkov v Uzovskom Šalgove pre faunu

Rybníky pri Uzovskom Šalgove radíme medzi významné vodné plochy v regióne severného Šariša. Ich význam z hľadiska avifauny je známy už z minulosti. Na migrácii ale aj v čase hniezdenia sa tu vyskytujú vtáčie druhy, ktorých najbližšie podobné miesto hniezdenia či zastavenia sa na migrácii poznáme vzdialené 30 km južnejšie a 70 km severnejšie od tejto lokality.

Význam pre faunu nevytvára samotné vodné prostredie 11 rybníkov ale sprievodná stromová a hlavne bylinná vegetácia. Vodné makrofyty (trst' obyčajná – *Phragmites communis*, pálka širokolistá – *Typha latifolia* a pálka úzkolistá – *Typha angustifolia*) poskytujú hniezdne možnosti, viažu na seba hmyz ako potravnú bázu, vytvárajú úkryty v čase vyvážania mláďat, nocovania vtákov v čase migrácie.

K výnimočným vtáčim druhom vyskytujúcim sa na rybníkoch patrí kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), ktorá tu do roku 2012 aj hniezdila na rybníku číslo 9. Bolo to najsevernejšia hniezdna lokalita kane na Slovensku. Sporadicky sa na rybníkoch zdržiava volavka popolavá (*Ardea cinerea*). Vzácny hniezdičom na rybníkoch je trsteniarik veľký (*Acrocephalus arrudinaceus*). Hniezdo si upevňuje na stebľá suchej, minuloročnej trstiny. Ďalším ojedinelým druhom je strnádka trstinová (*Emberiza schoeniclus*), ktorá k hniezdeniu využíva suché, minuloročné porasty trstiny. Na visiace konáre vrb si hniezdo zo semien pálky vije kúdelníčka lužná (*Remiz pendulinus*). Skvostom medzi spevavcami na rybníkoch je rybárik obyčajný (*Alcedo atthis*). Z brodivcov je na rybníkoch vzácny výskyt bučičika malého (*Ixobrychus minutus*). Každoročne tu hniezdiaci pár vyváža na rybníku mláďatá. K bežným druhom hniezdičov na rybníkoch môžeme zaradiť sliepočku vodnú (*Gallinula chloropus*), kačku divú (*Anas platyrhynchos*).

Od roku 2011 realizujeme na hrádzi medzi druhým a tretím rybníkom odchyt vtákov do nárazových ornitologických sietí a následne krúžkovanie vtákov. Výsledky krúžkovania nám dávajú odpovede na viaceré otázky týkajúce sa života vtáčích druhov. Do konca roka 2017 sme na rybníkoch okružkovali 10 336 kusov, 44 druhov vtákov. Dominantné sú na nocovisku rybníkov škorce obyčajné (*Sturnus vulgaris*), niekedy sa zlietavajú v počte 5 - 8 tisíc jedincov. Naším cieľovým druhom na rybníkoch je lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*) a brehuľa obyčajná (*Riparia riparia*). V samotnej obci Uzovský Šalgov hniezdi 7 párov, no na rybníky sa zlietavajú nocovať do trstiny lastovičky zo širokého okolia v počte 1 – 1,5 tisíc kusov. Za sedem rokov sme ich tu okružkovali 8500 kusov. Podľa údajov odčítaných z krúžkov vieme, že sú to lastovičky a brehule, ktoré hniezdia vo Veľkom Šariši, Orkucanoch, Ražňanoch a vyletené mláďatá z hniezd z obcí Rožkovany a Torysa. Naopak nami okružkované lastovičky boli odčítané v zahraničí na zimoviskách alebo počas migrácie v africkom Kongu, v Anglicku, Poľsku, brehule v Maďarsku, Českej republike a v Izraeli a drozd čierny (*Turdus merula*) vo Francúzku. Lastovičky krúžkované v Uzovskom Šalgove boli na Slovensku zastihnuté na lokalitách Nižný Hrabovec, Čičava, Perín, Plešivec .

Urobme všetko pre to, aby sme zosúlادili funkčné využitie rybníkov v Uzovskom Šalgove s ich doplnujúcim športovým, rekreačným a hlavne environmentálnym poslaním. Snažme sa zachovať aspoň časť pôvodných prvkov biotopu rybníkov, ktoré robia toto územie celospoločensky cenným.